

فصل سوم: کشاورزی در ایران

درسنامه‌ی درس ۵:

عوامل مؤثر بر کشاورزی

نکات مهم

ما انسان‌ها از هزاران سال پیش تا کنون، بیشتر غذای مورد نیاز خود را از راه کشاورزی به دست می‌آوریم.

مراحل کشاورزی:

آماده سازی زمین، اصلاح خاک، شخم زدن زمین زیر کشت و بذر پاشیدن یا کاشت نهال

کاشت

مراقبت‌هایی از زمان کاشت بذر یا نهال تا زمان برداشت محصول، مانند سم‌پاشی، کود دادن، آبیاری، هرس کردن و ...

داشت

آخرین مرحله کشاورزی؛ مجموعه فعالیت‌هایی برای برداشت محصولات مانند درو کردن و میوه چینی

برداشت

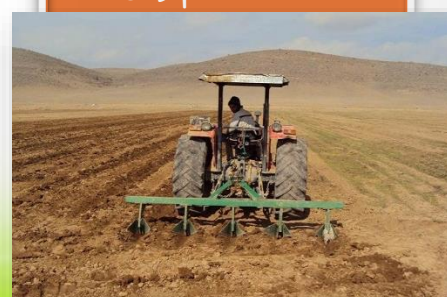
برداشت؛ درو کردن

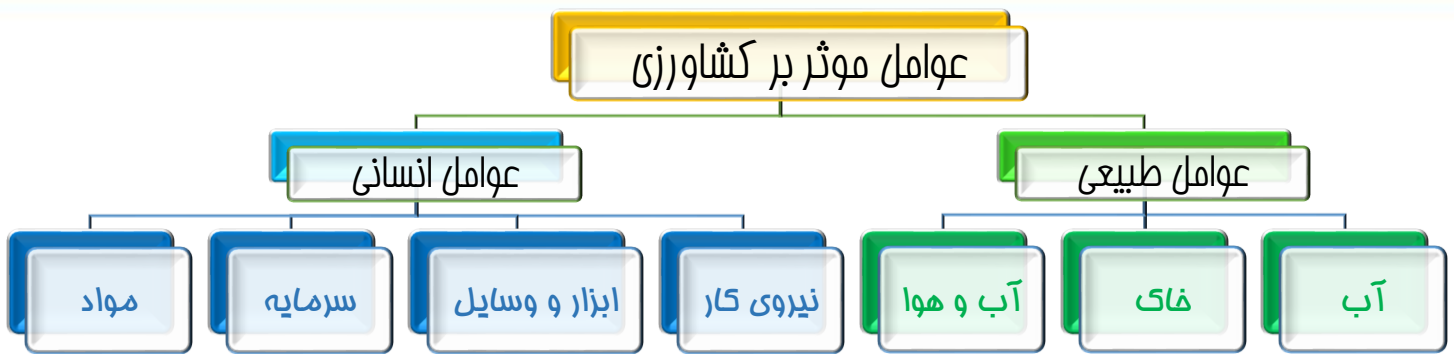

داشت؛ سم‌پاشی

کاشت؛ شخم زدن

حال اثر هر کدام از این عوامل را جداگانه بررسی می‌کنیم.

عوامل طبیعی مؤثر بر کشاورزی:

۱ خاک نوع خاک در کشاورزی از اهمیت زیادی برخوردار است. زمین‌های سنگلاخی و یا دارای شیب زیاد و همینطور خاک‌های آهکی یا نمکی برای کشاورزی مناسب نیستند. اما دشت‌های هموار یا جلگه‌ها که دارای خاک‌های آبرفتی و حاصلخیز هستند، خاک بسیار مساعدی برای کشاورزی دارند.

۲ آب و هوا هر محصول کشاورزی با یک نوع شرایط آب و هوایی سازگاری دارد. به طور مثال:

خرما ← در مناطق گرمسیری
 برنج ← در آب و هوای معتدل و مرطوب
 سیب‌زمینی ← در مناطق سردسیری
 گندم و جو ← تقریباً در تمام مناطق آب و هوایی

نکته: آب و هوا در کشور ما متنوع است و به همین دلیل محصولات متنوعی در کشور ما کشت می‌شود.

۳ آب آب مورد نیاز کشاورزی از آب باران و برف و رودها و در بعضی نواحی کم آب نیز از چاه یا قنات تأمین می‌شود.

کشور ما جزء کشورهای کم باران جهان است و بخش وسیعی از کشور ما در منطقه‌ی خشک و نیمه خشک قرار دارد.

نکته: متوسط بارندگی سالانه‌ی ایران حدود 260 میلی‌متر می‌باشد در صورتی که متوسط بارندگی جهان حدود 800 میلی‌متر است.

۱ نیروی کار

امروزه نه تنها به افرادی که در کشاورزی مهارت دارند بلکه به متخصصینی که به اصول علمی و به روز آن نیز آگاهی دارند نیاز داریم. افرادی مانند کشاورز، آبیاری، علفچین و مهندس کشاورزی

۲ ابزار و وسایل

ابزار و وسایل مخصوص کشاورزی که برای شخم زدن، آبیاری کردن و کندن علفهای هرز و ... به آن‌ها نیازمندیم. ابزاری مانند: بیل، بیلچه، خیش، داس، چنگک، شخم زن دستی و ... و ماشین آلاتی مانند: تراکتور، کمباین، لودر، شخم زن، دروگر، کود جمع کن، تیلر و ...

۳ سرمایه

پولی که برای خرید مواد و ابزار کشاورزی نیاز است و در صورت کم بودن سرمایه می‌توان با دیگران شریک شد یا از بانک وام گرفت.

۴ مواد

موادی که برای کاشت، رشد و کیفیت محصولات کشاورزی مؤثر هستند. مانند بذر، کود و سم

نکته: چون ایران یک کشور آفتاب‌خیز است، میوه‌ها و سبزیجات آن نسبت به بسیاری از کشورهای دیگر خوش‌عطرتر و خوش‌مزه‌تر هستند.

دروگر

تیلر

شخم‌زن

تراکتور

خسته نباشی پسر پرتلاشم